

POWIATOWY URZĄD PRACY

ul. 1 Maja 8 18-200 Wysokie Mazowieckie, skryt. poczt. 53 ☎ 275-86-12, fax. 275-86-13

e-mail biwy@praca.gov.pl

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE WYSOKOMAZOWIECKIM w 2008r.

Marzec 2009

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Analiza bezrobocia według zawodów.....	5
2.1. Bezrobotni według zawodów.....	5
2.2. Napływ bezrobotnych według zawodów.....	9
2.3. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy.....	10
3. Analiza ofert pracy	11
3.1. Oferty pracy według zawodów.....	11
3.2. Oferty pracy według PKD.....	13
4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	14
4.1. Zawody deficytowe i nadwyżkowe.....	14
4.2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	19
4.3. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie.....	21
4.4. Szansa uzyskania oferty w zawodzie.....	22
5. Wnioski.....	25

1. WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to jedna z podstawowych metod obserwacji i analizy rynku pracy. Rozwój technologiczny i procesy restrukturyzacyjne powodują ciągłe zmiany na rynku pracy. Należy im się bacznie przyglądać i analizować zapewniając tym samym stały dostęp społeczności lokalnej do wszystkich usług świadczonych przez urząd pracy. Struktura bezrobocia oraz jego skutki wymagają ciągłego monitoringu rynku pracy i procesów na nim zachodzących.

Dzięki rozwojowi różnych sektorów gospodarki powstają nowe zawody – związane z nowoczesną technologią. Z kolei pewne zawody zanikają na skutek coraz mniejszej ich popularności i malejących potrzeb społecznych na ich wykonywanie. Aby osoby poszukujące pracy mogły spełniać wymogi rynku pracy, powinny na bieżąco śledzić zachodzące na nim zmiany.

Celem niniejszego opracowania jest uzyskanie informacji na temat zjawisk zachodzących na lokalnym rynku pracy, dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy, w przekroju zawodowym oraz sformułowanie na tej podstawie wniosków, niezbędnych do prawidłowego wykonywania ustawowych zadań przez urząd pracy.

Niniejsze opracowanie zostało przygotowane na podstawie danych zawartych w załączniku 2 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miesiąca pracy oraz oferty pracy” oraz w załączniku 3 – „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności” – do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy, wg stanu na 31.12.2008r., zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 stycznia 2008 roku w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2008 (Dz. U. Nr 36 poz. 202 z późniejszymi zmianami).

Monitoring zawodów dotyczy 10 grup wielkich, 30 grup dużych (jako wewnętrzny podział grup wielkich), 116 grup średnich (jako wewnętrzny podział grup dużych) i 392 grupy elementarne (jako wewnętrzny podział grup średnich), przy czym grupy elementarne obejmują 1770 zawodów i specjalności określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. Nr 265, poz. 2644 z późniejszymi zmianami). Struktura klasyfikacji oparta jest na systemie pojęć, z których najważniejsze to: zawód, specjalność, umiejętność oraz kwalifikacje zawodowe. Zawód zdefiniowany został jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy,

wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki.

Przy analizie zawodów uwzględniono również poziom i strukturę bezrobotnych oraz liczbę zgłaszanych ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD). Szczegółowe zalecenia metodyczne do opracowania niniejszego raportu wynikają z opracowanych w Departamencie Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej „Zaleceń metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych”. Zgodnie z nimi przez zawód deficytowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie, niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, natomiast przez zawód nadwyżkowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie, niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Wyróżnia się również pojęcie zawodu zrównoważonego, przez który należy rozumieć zawód, na który występuje na danym rynku pracy takie samo zapotrzebowanie jak liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

2. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW.

2.1. Bezrobotni według zawodów.

Powiat wysokomazowiecki charakteryzuje się niskim stopniem urbanizacji i dużym udziałem ludności związanej z rolnictwem. W związku z powyższym mieszkańcy powiatu to głównie ludność wiejska, często utrzymująca się z pracy we własnych gospodarstwach rolnych.

W skład powiatu wchodzi miasto Wysokie Mazowieckie, miasto i gmina Ciechanowiec oraz gminy : Czyżew Osada, Klukowo, Kobylin Borzymy, Kulesze Kościelne, Nowe Piekuty, Sokoły, Szepietowo i Wysokie Mazowieckie.

Stopa bezrobocia w powiecie na koniec grudnia 2008 roku kształtowała się na poziomie 6,7%. W stosunku do analogicznego okresu roku 2007 nastąpił spadek o 0,7%. Bezrobotni zarejestrowani w Polsce i w województwie podlaskim stanowili odpowiednio 9,5% i 9,8% ludności czynnej zawodowo.

Cechy charakterystyczne lokalnego rynku pracy:

- według stanu na dzień 31 grudnia 2008 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wysokiem Mazowieckiem wynosiła 1.715 osób. W stosunku do grudnia 2007 r. nastąpił spadek, aż o 236 osób.
- Bez kwalifikacji zawodowych jest 26,7% ogółu bezrobotnych – spadek w porównaniu do 2007 roku o 4,3%.
- Ponad 40% bezrobotnych nie posiada doświadczenia zawodowego – wzrost w stosunku do końca roku 2007 o 8,2%.
- Najwięcej osób legitymuje się wykształceniem zasadniczym zawodowym (508 osób – tj. 29,6% ogółu bezrobotnych) - spadek w stosunku do 31.12.2007 r. o 2,6%.
- Najwięcej bezrobotnych jest w wieku 18-24 lata (517 osób tj. 30,1% ogółu bezrobotnych). W końcu roku 2007 najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25-34 lata.
- Bez pracy powyżej 12 miesięcy jest 652 osoby tj. 38% ogółu bezrobotnych.

Struktura bezrobotnych według kwalifikacji zawodowych w układzie grup dużych wskazuje, że najliczniejszą kategorię tworzyły osoby posiadające zawody z grupy **robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń (kod grupy 72)**. Stanowiły one 13,6706% ogółu bezrobotnych i 12,0419% długotrwale bezrobotnych. Zarejestrowani to przede

wszystkim: ślusarze, mechanicy pojazdów samochodowych, mechanicy-monterzy maszyn i urządzeń.

Drugą pod względem wielkości grupę tworzyli bezrobotni sklasyfikowani w grupie **pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (kod grupy 74)**. Stanowili oni 11,6315% ogółu osób bezrobotnych, w tym 11,7800% długotrwale bezrobotnych. Zarejestrowani to głównie: krawcy, stolarze, masarze, piekarze, cukiernicy.

Trzecią kategorię osób tworzyli bezrobotni sklasyfikowani w grupie **pracownicy pozostałych specjalności (kod grupy 34)**. Omawiana grupa dotyczy 10,2719% ogółu bezrobotnych, w tym 30,1723% absolwentów oraz 5,7593% długotrwale bezrobotnych. W w/w grupie dominują pracownicy ds. finansowych i handlowych gdzie indziej nie sklasyfikowani, agenci ds. sprzedaży (handlowcy) oraz organizatorzy turystyki i pokrewni.

Duży odsetek stanowią także osoby posiadające kwalifikacje zawodowe należące do grupy **średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia (kod grupy 32)**. Wskaźnik dla tej grupy wynosi 8,6858% ogółu bezrobotnych, w tym 12,0690% absolwentów i 5,4974% długotrwale bezrobotnych. Zarejestrowani to przede wszystkim technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni oraz technicy technologii żywności.

Następne dość liczne grupy zawodów wśród zarejestrowanych bezrobotnych to **średni personel techniczny (kod grupy 31)**. Stanowili oni 7,7794% ogółu bezrobotnych oraz **modelki, sprzedawcy i demonstratorzy (kod grupy 52)** – 6,1178% ogółu osób bezrobotnych.

Z kolei najmniej licznymi grupami byli bezrobotni sklasyfikowani w grupach :

- **Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy (kod grupy 33)**. Stanowili 0,0755% ogółu bezrobotnych. Nie było w tej grupie ani absolwentów ani osób długotrwale bezrobotnych.
- **Leśnicy i rybacy (kod grupy 63)**. Stanowili 0,1511% ogółu bezrobotnych, w tym 0,2618% długotrwale bezrobotnych.
- **Ogrodnicy (kod grupy 62)** Stanowili 0,2266% ogółu bezrobotnych, w tym 0,5236% długotrwale bezrobotnych.
- **Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni (kod grupy 92)**. Stanowili 0,1511% ogółu bezrobotnych, w tym 0,2618% długotrwale bezrobotnych
- **Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni (kod grupy 73)**. Stanowili 0,1510% ogółu

bezrobotnych. Nie było w tej grupie ani absolwentów ani osób długotrwale bezrobotnych.

Przechodząc z poziomu grup dużych na grupy elementarne, wyróżnić można grupy zawodowe o wysokim odsetku osób bezrobotnych. Należą do nich:

- Sprzedawcy i demonstratorzy (5221) – 81 osób (6,1178% ogółu zarejestrowanych)
- Pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani (3419) – 65 osób (5,0604 %)
- Technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni (3212) – 59 osób (5,1360%)
- Mechanicy pojazdów samochodowych (zawód szkolny: Mechanik pojazdów samochodowych (7231) – 46 osób (5,5891%)
- Technicy mechanicy (3115) – 41 osób (3,2477%)
- Ślusarze i pokrewni (7222) – 41 osób (3,0967%)
- Krawcy, kapelusznicy i pokrewni (7433) – 38 osób (2,8701%)
- Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej (6131) – osoby (2,4924%)

W poniższej tabeli zawarto wykaz zawodów (o kodzie sześciocyfrowym), w których liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy jest wysoka.

Bezrobotni wg zawodów w powiecie wysokomazowieckim – stan na 31.12.2008 r.

(zał. T-I/P-1)

LP.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym				
				kobiety	Absolwenci		powyżej 12 miesięcy	
					razem	kobiety	razem	kobiety
1.	"000000"	Bez zawodu	391	180	26	19	34	11
2.	"241102"	Ekonomista	13	9	1	0	1	1
3.	"247901"	Specjalista administracji publicznej	17	7	2	1	3	2
4.	"311502"	Technik mechanik	41	3	3	0	8	1
5.	"312102"	Technik informatyk	22	12	1	1	5	1
6.	"321208"	Technik rolnik	59	24	7	2	10	6
7.	"321309"	Technik technologii żywności –	16	9	1	0	4	2

		przetwórstwo mleczarskie						
8.	"341404"	Organizator usług hotelarskich [zawód szkolny: Technik hotelarstwa]	13	7	5	3	0	0
9.	"341501"	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	26	20	11	11	2	2
10.	"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	65	51	7	7	15	14
11.	"413103"	Magazynier	13	4	0	0	7	1
12.	"512201"	Kucharz	23	18	1	1	6	6
13.	"514102"	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	29	24	0	0	8	8
14.	"522107"	Sprzedawca	81	76	5	4	29	28
15.	"613101"	Rolnik produkcji roślinnej i zwierzęcej [zawód szkolny: Rolnik]	33	22	0	0	16	12
16.	"712102"	Murarz	20	0	0	0	7	0
17.	"722204"	Ślusarz	41	2	0	0	14	2
18.	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	46	0	0	0	8	0
19.	"723106"	Mechanik pojazdów samochodowych	21	0	8	0	0	0
20.	"741201"	Cukiernik	13	13	1	1	3	3
21.	"741203"	Piekarz	16	0	2	0	5	0
22.	"742204"	Stolarz	19	0	3	0	4	0
23.	"742207"	Stolarz meblowy	14	0	0	0	1	0
24.	"743304"	Krawiec	38	37	0	0	10	10
25.	"828303"	Monter podzespołów i zespołów elektronicznych	13	9	0	0	6	4
26.	"913207"	Sprzątaczk	15	15	0	0	8	8

27.	"914103"	Robotnik gospodarczy	23	3	0	0	14	2
28.	"931301"	Robotnik budowlany	21	0	0	0	10	0

Z rankingu zawodów i specjalności wynika, że spośród 1324 osób bezrobotnych z określonym zawodem, zarejestrowanych w urzędzie pracy w końcu grudnia 2008r. najliczniejszą grupę stanowili sprzedawcy – 81 osób

Kolejną grupę osób bezrobotnych co do liczebności stanowią asystenci ekonomiczni, technicy rolnicy, i mechanicy pojazdów samochodowych – odpowiednio 65, 59 i 46 osób bezrobotnych.

2.2.Napływ bezrobotnych według zawodów

W 2008 roku do Powiatowego Urzędu Pracy zgłosiło się 2727 osób, tym 1335 kobiet. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby bez zawodu 24,6% (671 osób) ogółu populacji poddającej się rejestracji. Znaczny odsetek tej grupy osób to absolwenci – 154 osoby. Kobiety bez wyuczonego zawodu stanowiły 27,5% ogółu kobiet napływających do rejestrów bezrobotnych.

Spośród osób zgłaszających się do PUP najwięcej osób, pomimo posiadanych kwalifikacji, rejestrowało się z grupy zawodów **pracownicy pozostałych specjalności (kod grupy 34)**. Grupa ta stanowiła 14,8351% ogółu napływu. Najliczniej reprezentowane były zawody: asystent ekonomiczny (151 osób, w tym 41 absolwentów), handlowiec (59 osób, w tym 30 absolwentów), organizator usług hotelarskich (37 osób, w tym 19 absolwentów), oraz organizator usług gastronomicznych (27 osób, w tym 24 absolwentów).

Drugą grupą zawodów, w której napływ bezrobotnych na ewidencję urzędu był znaczny stanowią **robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń (kod grupy 72)**. Stanowili 12,0135% ogółu rejestrujących się osób. Należą do niej mechanicy samochodów osobowych (72 osoby) ślusarze (53 osoby), i mechanicy pojazdów samochodowych (36 osób, w tym 17 absolwentów).

Trzecią grupą zawodów w której napływ bezrobotnych na ewidencję urzędu był znaczny stanowi **średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia (kod grupy 32)**. Grupa ta stanowiła 10,2140% ogółu napływu. Najliczniej reprezentowane były zawody: technik rolnik (98 osób, w tym 17 absolwentów), technik technologii żywności – przetwórstwo mleczarskie (45 osób, w tym 24 absolwentów), technik żywienia i gospodarstwa domowego (17 osób, w tym 11 absolwentów).

Czwartą w kolejności grupą był **średni personel techniczny (kod grupy 31)**. Stanowił on 9,7763% ogółu rejestrujących się bezrobotnych. Bez pracy pozostawali: technik mechanik (83 osoby, w tym 13 absolwentów), technik informatyk (33 osoby, w tym 9 absolwentów) i technik elektronik (18 osób, w tym 8 absolwentów).

Bez pracy pozostawały także osoby z grupy **74 tj. pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy** (8,8035%). Największy odsetek rejestrujących się osób zanotowano w zawodzie krawiec (33 osoby, w tym 3 absolwentów), stolarz (30 osób, w tym 4 absolwentów), piekarz (24 osoby, w tym 4 absolwentów).

Osoby o wysokich kwalifikacjach tj. **pozostali specjaliści (grupa 24)** stanowili 8,0738% ogółu zarejestrowanych. W grupie tej bez pracy pozostawali m. in. specjaliści administracji publicznej (48 osób, w tym 18 absolwentów), ekonomiści (32 osób, w tym 12 absolwentów), pedagog (20 osób, w tym 8 absolwentów).

2.3. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy.

Osoby poprzednio pracujące a będące bezrobotnymi na koniec miesiąca grudnia 2008 r. (1093 osób) stanowiły 63,7% ogółu zarejestrowanych. Analiza bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy wykazała, że dla największego odsetka tych osób (prawie 66% - 721 osób) nie udało się zidentyfikować rodzaju prowadzonej działalności przez pracodawców. Natomiast 131 osób (12%) pracowało w przetwórstwie przemysłowym, a ostatnim miejscem pracy dla 64 bezrobotnych (5,9%) był pracodawca zajmujący się handlem hurtowym i detalicznym, naprawą pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego.

Rejestracji dokonało także 48 osób (4,4%) pracujących wcześniej w administracji publicznej i obronie narodowej, obowiązkowych ubezpieczeniach społecznych i powszechnych ubezpieczeniach zdrowotnych.

Sekcja działalności usługowej, komunalnej, społecznej i indywidualnej reprezentowana jest przez 23 osoby (2,1%), a budownictwo przez 24 osoby (2,2%).

Spośród 16 analizowanych sekcji PKD ostatniego miejsca pracy najniższy odsetek zarejestrowanych bezrobotnych dotyczył sekcji: gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników (0,09% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących), pośrednictwo finansowe (0,09%), rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo (0,27%), obsługa nieruchomości, wynajem i usługi

związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (0,37%) oraz hotele i restauracje (0,55%).

Nie zanotowano natomiast osób bezrobotnych poprzednio pracujących w sekcjach: rybactwo, górnictwo oraz organizacje i zespoły eksterytorialne.

3. ANALIZA OFERT PRACY.

3.1.Oferty pracy według zawodów.

Ważnym elementem rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest analiza napływu ofert pracy, która pozwala na określenie nadwyżki i deficytu zasobów pracy w układzie zawodów i specjalności, grup zawodów, jak również sekcji działalności gospodarczej. Należy jednak pamiętać, że pomimo ustawowego obowiązku wielu pracodawców nie zgłasza informacji o wolnych miejscach zatrudnienia, dlatego też dane urzędów pracy nie mają charakteru wyczerpującego.

W okresie od stycznia do grudnia 2008 roku zgłoszono do urzędu i pozyskano 1431 ofert pracy – o 207 więcej niż w analogicznym okresie roku 2007.

Strukturę pozyskanych ofert pracy według grup zawodów przedstawia poniższe zestawienie, w którym wyodrębniono najliczniej występujące grupy zawodów według stanu na 31.12.2008 r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa grup zawodów	Oferty pracy	
			zgłoszone w 2008 roku	w końcu 2008 roku
1.	41	Pracownicy obsługi biurowej	19,2168 % 275 ofert	0
2.	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	12,8581% 184 oferty	1 oferta
3.	71	Górnicy i robotnicy budowlani	12,4389% 178 ofert	2 oferty
4.	91	Pracownicy przy pracach prostych w	8,9448%	2 oferty

		handlu i usługach	128 ofert	
5.	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	7,1977% 101 ofert	0
6.	34	Pracownicy pozostałych specjalności (np. pracownicy administracji, telemarketerzy, asystenci bankowości)	6,9183% 99 ofert	7 ofert
7.	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemysle, budownictwie i transporcie	6,6387% 95 ofert	8 ofert
8.	23	Specjaliści szkolnictwa	5,9399% 85 ofert	0

Analizując dane przedstawione w załączniku T-I/P-3a dotyczące struktury ofert pracy w układzie grup dużych oraz elementarnych według klasyfikacji zawodów i specjalności wyodrębnić można propozycje zatrudnienia kierowane do:

➤ **Pracowników obsługi biurowej:**

- Pracownik biurowy (zawód szkolny: Technik prac biurowych) (419101) – 132 oferty
- Pozostali pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej nie sklasyfikowani (419190) – 105 ofert pracy
- Magazynier (413103) - 21 ofert

➤ **Modelek, sprzedawców i demonstratorów w tym:**

- Sprzedawca (522107) – 174 oferty
- Sprzedawca w stacji paliw (522108) – 8 ofert

➤ **Górników i robotników budowlanych w tym:**

- Monter/składacz okien (713501) – 76 ofert
- Zbrojarz (712204) – 18 ofert
- Murarz (712102) – 16 ofert
- Betoniarz (712201) – 15 ofert
- Dekarz (713101) – 13 ofert

Łącznie oferty skierowane do tych trzech grup zawodowych stanowiły 44,5% (637 oferty) ogółu ofert pracy zgłoszonych do urzędu pracy w 2008r.

Inne, również licznie zgłaszane oferty pracy dotyczyły pracy w zawodach:

- Robotnik gospodarczy (914103) – 57 ofert
- Robotnik drogowy (931203) – 31 ofert
- Sprzątaczką (913207) - 31 ofert
- Robotnik budowlany (931301) – 31 ofert
- Kierowca samochodu ciężarowego (832302) – 25 ofert
- Telemarketer (341504) – 23 oferty
- Kucharz (512201) – 23 oferty
- Stolarz (742204) – 22 oferty
- Opiekunka dziecięca (513102) – 19 ofert
- Telefonistka (422301) - 15 ofert
- Nauczyciel języka obcego (232108) – 15 ofert
- Fryzjer (514102) – 12 ofert
- Kelner (512302) – 12 ofert
- Mechanik pojazdów samochodowych (723106) – 12 ofert

Na koniec omawianego okresu w dyspozycji urzędu pozostawało 27 ofert pracy. Na aktualność wolnych miejsc pracy na koniec miesiąca grudnia 2008r. wpłynęło zgłoszenie ofert pracy pod koniec okresu sprawozdawczego, jak również brak decyzji ze strony pracodawców co do zatrudnienia kierowanych bezrobotnych.

3.2. Oferty pracy według PKD

W 2008 pracodawcy reprezentujący 16 różnych sekcji PKD zgłosili do PUP 1431 ofert pracy. Wolne miejsca pracy zgłaszane były przez pracodawców głównie w poniższych sekcjach PKD:

- Przetwórstwo przemysłowe 21,4536 % (307 ofert)
- Handel hurtowy 20,9644% (300 ofert)
- Edukacja 12,6485% (181 ofert)
- Administracja publiczna 8,7352% (125 ofert)
- Obsługa nieruchomości 7,1978 (103 oferty)
- Działalność usługowa, komunalna 6,3592% (91 ofert)

- Budownictwo 5,8001 % (83 oferty)
- Ochrona zdrowia i pomoc społeczna 3,9133% (56 ofert)
- Transport, gospodarka magazynowa i łączność 3,4941% (50 ofert)

Oferty pracy pochodzące z powyższych sekcji klasyfikacji działalności stanowiły 90,6% ogółu wszystkich pozyskanych ofert pracy. Zdecydowanie nieliczne oferty pracy wpływały do urzędu z sekcji górnictwo – 3 oferty, rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo – 10 ofert.

4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH.

4.1. Zawody deficytowe i nadwyżkowe

Zjawisko deficytu lub nadwyżki w poszczególnych zawodach odnosi się do stosunku średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie w 2008 roku do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w analogicznym okresie. Aby prawidłowo zrozumieć opisywaną kategorię należy wyjaśnić pojęcia zawodu deficytowego i nadwyżkowego:

Przez *zawód deficytowy* należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Przez *zawód nadwyżkowy* należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawody, dla których średnia miesięczna liczba bezrobotnych wynosi zero, wskazuje na fakt braku możliwości obliczenia wskaźnika.

Z prowadzonych w ostatnich latach analiz wynika, że na wysokomazowieckim rynku pracy zawody deficytowe występują rzadziej aniżeli zawody nadwyżkowe. Oznacza to, że trudno jednoznacznie i bardzo wyraźnie określić, na które zawody występuje duże i nie realizowane zapotrzebowanie ze strony pracodawców.

W związku z powyższym, w pełni rzeczywisty popyt na poszczególne zawody powinien być rozpatrywany z uwzględnieniem wszystkich możliwych źródeł pozyskiwania nowych pracowników. Często zdarzają się bowiem sytuacje, że pracodawcy poszukując pracowników korzystają nie tylko z usług urzędów pracy, traktując je jako alternatywne źródło pozyskiwania nowego personelu w stosunku do innych dostępnych metod rekrutacyjnych.

Do prezentacji i analizy zaliczono wszystkie zawody, dla których wskaźnik intensywności deficytu (stosunek średniej miesięcznej liczby ofert pracy zgłoszonych w badanym okresie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w tym okresie) jest wyższy niż 1,1.

Zawody deficytowe

(zawody deficytowe wg. wskaźnika intensywności deficytu w 2008 r.)

	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów w 2008 r.
1.	"713501"	Monter/składacz okien	38,0000
2.	"341504"	Telemarketer	23,0000
3.	"331105"	Nauczyciel/instruktor praktycznej nauki zawodu	9,0000
4.	"712204"	Zbrojarz	9,0000
5.	"232108"	Nauczyciel języka obcego	7,5000
6.	"419101"	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	7,3333
7.	"833308"	Operator suwnic [suwnicowy]	7,0000
8.	"713101"	Dekarz	6,5000
9.	"932113"	Pomocnik mleczarski	6,0000
10.	"514103"	Kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych]	5,0000
11.	"832302"	Kierowca samochodu ciężarowego	5,0000
12.	"931203"	Robotnik drogowy	4,6667
13.	"933104"	Robotnik magazynowy	4,0000
14.	"913204"	Pomoc kuchenna	3,5000
15.	"914103"	Robotnik gospodarczy	3,3529
16.	"713302"	Tynkarz	3,3333
17.	"513102"	Opiekunka dziecięca	3,1667
18.	"341503"	Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	3,0000
19.	"343201"	Księgowy [samodzielny]	3,0000
20.	"514110"	Fryzjer męski	3,0000
21.	"722304"	Opiekunka dziecięca	3,0000
22.	"512301"	Bufetowy [barman]	2,5000
23.	"913207"	Sprzątaczk	2,3846

24.	"123501"	Kierownik działu zaopatrzenia i dystrybucji	2,0000
25.	"214203"	Inżynier budownictwa – budownictwo ogólne	2,0000
26.	"322401"	Masażysta [zawód szkolny: Technik masażysta]	2,0000
27.	"412102"	Asystent rachunkowości [zawód szkolny: Technik rachunkowości]	2,0000
28.	"414101"	Listonosz	2,0000
29.	"621201"	Ogrodnik terenów zieleni	2,0000
30.	"712301"	Cieśla	2,0000
31.	"915206"	Woźny	2,0000
32.	"413103"	Magazynier	1,9091
33.	"512302"	Kelner	1,7143
34.	"346102"	Opiekun w domu pomocy społecznej	1,5000
35.	"346104"	Pracownik socjalny	1,5000
36.	"522107"	Sprzedawca	1,4746
37.	"712201"	Betoniarz	1,1538
38.	"931301"	Robotnik budowlany	1,1071
39.	"913207"	Sprzątaczką	2,3846

Jednak największy wskaźnik intensywności deficytu zawodów w 2008 roku dotyczy pozostałych pracowników obsługi biurowej gdzie indziej nie sklasyfikowanych - kod zawodu 419190 (105,0000).

Zawody **zrównoważone** (wartość wskaźnika zawiera się w przedziale 0,9-1,1) to zawody wykazujące równowagę na rynku pracy. Poniższa tabela przedstawia zawody zrównoważone występujące na wysokomazowieckim rynku pracy. Jest ich relatywnie mniej niż zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

LP.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1.	"214290"	Pozostali inżynierowie budownictwa i inżynierii środowiska	1,0000
2.	"223901"	Diagnosta laboratoryjny	1,0000
3.	"233113"	Nauczyciel wychowania fizycznego w szkole podstawowej	1,0000
4.	"235905"	Nauczyciel – specjalista terapii pedagogicznej	1,0000
5.	"322402"	Technik fizjoterapii	1,0000
6.	"322404"	Terapeuta zajęciowy	1,0000

7.	"322704"	Technik elektroradiolog	1,0000
8.	"411101"	Sekretarka	1,0000
9.	"513202"	Pomoc dentystyczna	1,0000
10.	"513203"	Sanitariusz szpitalny	1,0000
11.	"513301"	Opiekunka domowa	1,0000
12.	"712302"	Stolarz budowlany	1,0000
13.	"721202"	Spawacz ręczny gazowy	1,0000
14.	"741105"	Ubojowy	1,0000
15.	"833104"	Kierowca ciągnika rolniczego	1,0000
16.	"833202"	Operator maszyn drogowych [zawód szkolny: Mechanik maszyn i urządzeń drogowych]	1,0000

Zawody nadwyżkowe charakteryzują się głównie tym, że wskaźnik intensywności nadwyżki jest mniejszy niż 0,9. Jest ich nieznacznie więcej niż zawodów deficytowych.

Zawody nadwyżkowe

(zawody nadwyżkowe wg. wskaźnika intensywności nadwyżki w 2008 r.)

	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów w 2008 r.
1.	"311502"	Technik mechanik	0,0120
2.	"341902"	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	0,0199
3.	"743304"	Krawiec	0,0303
4.	"722204"	Ślusarz	0,0377
5.	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	0,0694
6.	"741201"	Cukiernik	0,0909
7.	"244104"	Pedagog	0,1000
8.	"514109"	Fryzjer damski	0,1111
9.	"723304"	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,1111
10.	"241912"	Specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży]	0,1250
11.	"724301"	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,1429
12.	"341501"	Handlowiec [zawód szkolny: Technik handlowiec]	0,1525

13.	"222108"	Specjalista ochrony środowiska	0,1667
14.	"915202"	Dozorca	0,1667
15.	"322905"	Ratownik medyczny	0,2500
16.	"743702"	Tapicer	0,2500
17.	"913101"	Pomoc domowa	0,2500
18.	"232123"	Nauczyciel wychowania fizycznego	0,2857
19.	"322503"	Technik weterynarii	0,2857
20.	"514102"	Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	0,3243
21.	"222107"	Inżynier zootechniki	0,3333
22.	"714101"	Malarz budowlany	0,3333
23.	"723106"	Mechanik pojazdów samochodowych	0,3333
24.	"741190"	Pozostali masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	0,3333
25.	"741203"	Piekarz	0,3333
26.	"913202"	Palacz pieców zwykłych	0,3333
27.	"742207"	Stolarz meblowy	0,3529
28.	"322601"	Technik farmaceutyczny	0,4000
29.	"515902"	Pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia]	0,4000
30.	"741103"	Rozbieracz-wykrawacz	0,4000
31.	"343101"	Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	0,4375
32.	"712102"	Murarz	0,4848
33.	"224101"	Pielęgniarka	0,5000
34.	"232106"	Nauczyciel historii	0,5000
35.	"232109"	Nauczyciel języka polskiego	0,5000
36.	"311104"	Technik geodeta	0,5000
37.	"322201"	Optyk okularowy [zawód szkolny: Technik optyk]	0,5000
38.	"724201"	Elektromonter [elektryk] zakładowy	0,5000
39.	"932103"	Pakowacz	0,6000
40.	"242904"	Prawnik legislator	0,6667
41.	"713604"	Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych	0,6667
42.	"723104"	Mechanik samochodów ciężarowych	0,6667
43.	"832101"	Kierowca samochodu osobowego	0,7273
44.	"742204"	Stolarz	0,7333
45.	"512201"	Kucharz	0,7931

Ze zgromadzonego materiału wynika, iż w/w zawody charakteryzują się niedopasowaniem popytu i podaży na rynku pracy. Występowanie większej ilości zawodów nadwyżkowych niż deficytowych oznacza, że istnieje mniejsze zapotrzebowanie na pracowników o takich czy innych kwalifikacjach niż rzeczywista liczba ludzi je posiadających.

Należy również zauważyć, że statystyki powiatowe nie wykazują licznie występujących ofert pracy, które napływają do służb zatrudnienia w formie ofert pośrednictwa otwartego i bez woli korzystania z aktywnego pośrednictwa ze strony urzędu. Miejsca pracy na tablicach ogłoszeniowych uwzględnione w statystyce ofert pracy znacznie zmieniłyby obraz końcowy ilości i występowania zawodów nadwyżkowych i deficytowych.

Dokonując analizy zawodów nadwyżkowych i deficytowych należy zwrócić także uwagę na fakt, iż dane statystyczne wykazane w wydrukach komputerowych w niektórych przypadkach odbiegają od faktycznego zapotrzebowania rynku pracy zarówno w podaż jak i w popyt na niektóre grupy zawodów. Sytuacja ta wynika ze zmiany klasyfikacji zawodów oraz nieprzejrzystego określania stanowisk w zgłaszanych przez pracodawców ofertach pracy. Na przykład w zawodzie o największym deficycie siły roboczej czyli **pozostali pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani** mogą pracować osoby bezrobotne zarejestrowane jednocześnie jako **asystenci ekonomiczni** (zawód o największej nadwyżce siły roboczej), **specjaliści administracji publicznej** czy też osoby bez zawodu np. absolwenci Liceum Ogólnokształcącego czy Liceum Profilowanego.

4.2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Analizując tabelę rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych pod względem intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu stwierdzić należy, że wśród 28 dużych grup zawodów w najlepszej sytuacji pozostają **pracownicy usług osobistych i ochrony** (kod grupy zawodów 51) – wskaźnik intensywności nadwyżki wynosi 0,7464 oraz **ogrodnicy** (kod grupy zawodu 62) – wskaźnik intensywności nadwyżki wynosi 0,6667. Powyższe wskaźniki są najbliższe wartości 0,9, od której przyjmuje się występowanie równowagi na rynku pracy.

Dla 11 dużych grup zrównoważenie nie jest możliwe, gdyż wartość wskaźnika waha się w przedziale 0,3333 – 0,0250 i w tak dużej nadwyżce są niektóre zawody wymagające

wyższego wykształcenia np. **specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia** (kod grupy zawodów 22, wskaźnik 0,3023), **specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych** (kod grupy 21, wskaźnik 0,2857), średniego wykształcenia np. **średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia** (kod grupy 32, wskaźnik 0,0905), **średni personel techniczny** (kod grupy 31, wskaźnik 0,0547) jak i zawody związane z wykonywaniem prac prostych np. **operatorzy i monterzy maszyn** (kod grupy 82, wskaźnik 0,0667) czy **operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych** (kod grupy zawodów 81, wskaźnik 0,3333).

Natomiast w 11 dużych grupach, dla których wskaźnik intensywności deficytu wynosi powyżej 1,1 znaleźli się m. in. **nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy** (kod grupy zawodów 33, wskaźnik 18,0000), **pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów** (kod grupy 42, wskaźnik 15,0000), **kierownicy dużych i średnich organizacji** (kod grupy 12, wskaźnik 9,5000), **pracownicy obsługi biurowej** (kod grupy 41, wskaźnik 8,3333), **robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie** (kod grupy 93, wskaźnik 2,1111), **górnicy i robotnicy budowlani** (kod grupy 71, wskaźnik 1,7980) czy też **kierowcy i operatorzy pojazdów** (kod grupy 83, wskaźnik 1,7917).

Należy w tym miejscu zaznaczyć, że tylko jedna grupa zawodów (92) **robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni** osiągnęła wskaźnik 1,0000 (zawody zrównoważone).

Ostatnie dwie pozycje w rankingu zawodów pod względem wielkości wskaźnika intensywności deficytu zawodów zajmują zawody dla których średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie wynosiła zero lub była w znikomej ilości w stosunku do liczby zarejestrowanych bezrobotnych w tym zawodzie, że współczynnik intensywności nadwyżki osiągnął wartość zero. Należą do nich zawody z dużych grup:

- Leśnicy i rybacy
- Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby

4.3. Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie

Osoby bezrobotne pozostające w rejestrze ponad 12 miesięcy na koniec 2008 roku stanowiły 38% ogółu osób bezrobotnych. W tej sytuacji ważne jest posiadanie wiedzy dotyczącej kwalifikacji zawodowych osób długotrwałe bezrobotnych. Dokonana analiza bazy pozwoliła ustalić ranking zawodów (według dużych grup) generujących długotrwałe bezrobocie. Na pierwszym miejscu znajdują się dwie grupy zawodów: **62 – ogrodnicy – 0,6667** oraz **pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów - kod grupy 42, wskaźnik 0,6667**. Kolejna miejsca to: grupa **81 – operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych – 0,5714.**, **pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach** (kod grupy 91, wskaźnik 0,5556). W dalszej kolejności występują **leśnicy i rybacy** (kod grupy 63, wskaźnik 0,5000), **robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni** (kod grupy 92, wskaźnik 0,5000), **operatorzy i monterzy maszyn** (kod grupy 82, wskaźnik 0,5000), **kierowcy o operatorzy pojazdów** (kod grupy 83, wskaźnik 0,4800) oraz **robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie** (kod grupy 93, wskaźnik 0,4688). Najniższy wskaźnik dotyczy grupy 22 czyli **specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia – 0,0667** oraz 24 **pozostali specjaliści - 0,1458**.

Zarejestrowane osoby długotrwałe bezrobotne występują w 181 grupach zawodowych. (elementarnych). Wskaźnik długotrwałego bezrobocia równy 1,0 oznacza, że wszystkie osoby w tych zawodach to osoby długotrwałe bezrobotne. W na koniec 2008 roku takich grup zawodów było 15, m.in. nauczyciele przeszkoli, recepcjoniści i rejestratorzy, telefoniści, technicy nauk chemicznych i pokrewni, ogrodnicy terenów zieleni, operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali, operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich, i skórzanych gdzie indziej nie sklasyfikowani, operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia niższy od 1,0, a wyższy od 0,5 oznacza, iż osoby o zawodach z tego przedziału wskaźnika należy zaliczyć do zagrożonych długotrwałym bezrobociem. W 7 grupach zawodów znaleźli się m.in.: monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych, posadzkarze i pokrewni, szwaczki, hafciarki i pokrewni, operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów mleczarskich.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia równy 0,5 oznacza, iż liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danych zawodach, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, jest

o połowę niższa od liczby ogółem zarejestrowanych bezrobotnych w tych zawodach. Grup zawodów o tym wskaźniku było 13. Są to m.in. malarze budowlani i pokrewni, maszyniści silników, kotłów parowych i pokrewni, kierowcy samochodów ciężarowych, monterzy .

Wskaźnikiem długotrwałego bezrobocia o wartości poniżej 0,5 charakteryzowało się 54 zawody: m. in.: agenci do spraw sprzedaży, ekonomiści, stolarze i pokrewni, technicy mechanicy, technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni, specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej nie sklasyfikowani, kucharze, rolnicy produkcji roślinnej, technicy informatycy, fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni, kelnerzy i pokrewni, tynkarze i pokrewni, kierowcy samochodów osobowych, murarze i pokrewni, ślusarze i pokrewni.

Bardzo duża liczba zawodów bo aż 92 nie generuje długotrwałego bezrobocia.

4.4.Szansa uzyskania oferty w zawodzie

Wskaźnik szansy uzyskania oferty w zawodzie jest to bardzo ważna zmienna, ponieważ pozwala na określenie tych zawodów, w których możliwość znalezienia pracy jest znikoma i wymaga podjęcia działań dążących do doskonalenia lub nabycia nowych umiejętności zawodowych posiadanych przez bezrobotnych. Wylicza się go na podstawie stosunku średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie w 2008 roku, będącej w dyspozycji urzędu pracy i średniego miesięcznego poziomu rejestrowanego bezrobocia w danym zawodzie w analogicznym okresie.

W oparciu o tabelę zawierającą wszystkie zawody dokonano rankingu zawodów o najwyższym poziomie wskaźnika szansy uzyskania oferty oraz wyboru przykładowych zawodów o zerowym poziomie wskaźnika szansy uzyskania oferty.

Ranking zawodów o najwyższym poziomie wskaźnika szansy uzyskania oferty według stanu na 31.12.2008 r. (grupy zawodów o największych szansach na szybkie znalezienie pracy w wyuczonym zawodzie) przedstawia się następująco:

LP.	Wyszczególnienie	kod grupy zawodów	Wysokość wskaźnika
1.	Szklarze i pokrewni	"7135"	25,3332
2.	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	"3311"	2,0000

3.	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w przemyśle przetwórczym	"1222"	2,0000
4.	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w budownictwie	"1223"	1,6664
5.	Introligatorzy* (zawód szkolny: Introligator - obejmuje grupę elementarną 7345)	"7345"	1,6664
6.	Pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani	"4191"	1,5472
7.	Telefoniści	"4223"	1,2500
8.	Blacharze* (zawód szkolny: Blacharz - obejmuje grupę elementarną 7213)	"7213"	1,0000
9.	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	"2321"	0,8333
10.	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	"4211"	0,7777
11.	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	"8333"	0,7777
12.	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	"9312"	0,7619
13.	Informatorzy, pracownicy biur podróży i pokrewni	"4221"	0,6664
14.	Formierze odlewniczy i pokrewni	"7211"	0,6664
15.	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy	"8231"	0,6664
16.	Opiekunki dziecięce	"5131"	0,6333
17.	Dekarze	"7131"	0,6190
18.	Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek	"5113"	0,5000

Poniższa tabela przedstawia przykładowych 15 zawodów o zerowym poziomie wskaźnika szansy uzyskania oferty w 2008 roku.

Lp.	Wyszczególnienie	kod grupy zawodów	Wysokość wskaźnika
1.	Kasjerzy bankowi i pokrewni	"4212"	0
2.	Kaletnicy, rymarze i pokrewni	"7442"	0
3.	Matematycy i pokrewni	"2121"	0
4.	Maszyniści silników, kotłów parowych i pokrewni	"8162"	0
5.	Zamiatacze i pokrewni	"9162"	0
6.	Obuwnicy* (zawód szkolny: Obuwnik - obejmuje grupę elementarną 7443)	"7443"	0
7.	Zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	"7324"	0

8.	Technicy elektrycy	"3113"	0
9.	Technicy informatycy	"3121"	0
10.	Technicy gdzie indziej niesklasyfikowani	"3119"	0
11	Technicy elektronicy, telekomunikacji i pokrewni	"3114"	0
12.	Technicy technologii żywności* (zawód szkolny: Technik technologii żywności - obejmuje grupę elementarną 3213)	"3213"	0
13.	Ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni	"6211"	0
14.	Biolodzy	"2211"	0
15.	Dietetycy i żywieniowcy	"3214"	0
16.	Filolodzy i tłumacze	"2443"	0
17.	Filozofowie, historycy i politolodzy	"2442"	0
18.	Higieniści	"3221"	0
19.	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	"8322"	0
20.	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej gdzie indziej niesklasyfikowani	"1229"	0
21.	Literaci, dziennikarze i pokrewni	"2451"	0
22.	Ekonomiści	"2411"	0
23.	Tkacze, dziewiarze i pokrewni* (zawód szkolny: Rękodzielnik wyrobów włókienniczych - obejmuje grupę elementarną 7432)	"7432"	0
24.	Elektromechanicy* (zawód szkolny: Elektromechanik - obejmuje grupę elementarną 7241)	"7241"	0
25.	Plecionkarze, szczotkarze i pokrewni	"7424"	0
26.	Inżynierowie mechanicy	"2145"	0
27.	Inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	"2149"	0
28.	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	"7322"	0

W przypadku wielu zawodów, dla których wskaźnik szansy uzyskania oferty jest równy zero sytuacja jest diametralnie odmienna. Warto zatem zastanowić się nad możliwością reorientacji zawodowej osób o powyższych kwalifikacjach zawodowych. Kierunek działań wyznaczyć mogą zawody deficytowe, które pokazują, jakich należy dokonywać zmian, aby zaspokoić niewykorzystany potencjał ludzki.

5. WNIOSKI

W oparciu o sporządzony ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych, analizę napływu bezrobotnych oraz ofert pracy według zawodów nasuwają się następujące spostrzeżenia:

1. Na koniec 2008 roku liczba zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszyła się o 236 osób w porównaniu do stanu z końca 2007 roku.
2. Podobnie jak w latach poprzednich pracodawcy w wielu przypadkach poszukują osób nie mających specjalnie wygórowanych kwalifikacji, ale chętnych do pracy za stosunkowo niskie wynagrodzenie. Dominują zatem oferty pracy związane z pracami prostymi, handlem oraz z obsługą administracyjno-biurową.
3. Biorąc pod uwagę grupy wielkie najliczniejszą kategorię tworzyły osoby posiadające zawody z grupy robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń (ślusarze, mechanicy pojazdów samochodowych, mechanicy-monterzy maszyn i urządzeń), z kolei najmniej liczną grupę tworzyli robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni.
4. W 2008 roku do Powiatowego Urzędu Pracy zgłosiło się 2727 osób. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby bez zawodu 24,6% (671 osób) ogółu populacji poddającej się rejestracji.
5. Spośród osób zgłaszających się do PUP najwięcej rejestrowało się z grupy zawodów pracownicy pozostałych specjalności.
6. Osoby poprzednio pracujące a będące bezrobotnymi na koniec miesiąca grudnia 2008 roku stanowiły 63,7% ogółu zarejestrowanych.
7. Analiza bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy wykazała, że dla największego odsetka tych osób (prawie 66% - 721 osób) nie udało się zidentyfikować rodzaju prowadzonej działalności przez pracodawców.
8. W okresie od stycznia do grudnia 2008 roku zgłoszono do urzędu i pozyskano 1431 ofert pracy – o 207 więcej niż w analogicznym okresie roku 2007. Najwięcej ofert pracy pochodziło z grup zawodów: Pracownicy obsługi biurowej, sprzedawcy i demonstratorzy, robotnicy budowlani, pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach, pracownicy usług osobistych i ochrony, pracownicy pozostałych specjalności (np. pracownicy administracji, telemarketerzy, asystenci bankowości).
9. W 2008 pracodawcy reprezentujący 16 różnych sekcji PKD zgłosili do PUP 1431 ofert pracy. Wolne miejsca pracy zgłaszane były przez pracodawców głównie

w sekcjach PKD tak jak: przetwórstwo przemysłowe (307 ofert), handel hurtowy (300 ofert), edukacja (181 ofert), administracja publiczna (125 ofert), obsługa nieruchomości (103 oferty).

10. Spośród 181 zawodów zidentyfikowanych na rynku pracy w powiecie wysokomazowieckim na koniec grudnia 2008r., w 92 zawodach (50%) nie występuje bezrobocie długookresowe.
11. Największy deficyt zasobów pracy występuje w zawodach: monter/składacz okien, telemarketer, nauczyciel/instruktor praktycznej nauki zawodu, zbrojarz, nauczyciel języka obcego, pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych], operator suwnic [suwnicowy], dekarz, pomocnik mleczarski, kosmetyczka [zawód szkolny: Technik usług].
12. Największą nadwyżką zasobów pracy charakteryzują się zawody: m.in. technik mechanik (zawód szkolny: Technik mechanik), asystent ekonomiczny, krawiec, ślusarz, mechanik samochodów osobowych, cukiernik, pedagog, fryzjer damski, mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych, specjalista do spraw marketingu i handlu (sprzedaży).

*Opracował:
Dział Rynku Pracy
Marcin Ostrowski*